

Hva var det jeg sa? Om etterpåklokskapens "edle" kunst

Du kan fritt benytte innholdet i denne artikkelen, så lenge innholdet ikke endres på noen vis, og artikkelforfatters navn og kontaktinformasjon er tatt med. Torbjørn Arntsen kan kontaktes via:

www.jujitsu.no – www.kampkunst.net – www.kicksport.no

Få ting er så typisk norsk som misunnelsen (det hevdes at den er sterkere enn kjønnsdriften). Et annet typisk norsk karaktertrekk skal vi diskutere her, nemlig etterpåklokskapen. "Pussig nok" er det ofte de samme personene som gir uttrykk for misunnelsen og etterpåklokskapen. Sannsynligvis er det vel da også slik at det siste er et resultat av det første.

Først misunner vi mennesker som får til ting vi ikke klarer, har ting vi ikke har eller gjør noe vi selv ønsker vi skulle gjort. Så, når de vi innerst inne misunner ikke lenger får det til, har mistet det de hadde eller mislykkes med det de prøver på - da er vi der:

"Hva var det jeg sa?," "Det måtte jo gå galt", "Det kunne ikke lykkes med de to menneskene sammen", og så videre. Kjenner du igjen typen?

Vi er alle i stand til å bakke opp en som prøver, en som er på vei opp. Men Gud bevare oss alle dersom vi skulle lykkes, skulle klare å "bli best", skulle risikere å stikke nesa litt for langt frem!

Ingen ting er som andres lykke, bortsett fra ulykke:

Som det er sagt: "Ingenting smaker bedre enn en annen persons lykke - bortsett fra en annen persons ulykke".

Og hva har dette med ju jitsu og kampsport å gjøre da? En god del faktisk. Det å bedrive kampsport som eksempelvis jujitsu er på mange måter å våge å skille seg ut - våge å være seg selv.

Hva du har som mål med din trening er opp til deg å vite eller finne ut. Men en klar årsak er det, og den har oftest to sider: En ytre, som går på selvforsvar, fysisk styrke, kondisjon, smidighet osv. Og en indre, som kan gå på ro, harmoni, selvtillit, selvfølelse, trygghet, trivsel ol.

Mot til å gå din egen vei:

For å nå disse målene eller ihvertfall sette ut på veien mot dem, kreves det av og til mot. Vi søker jo mot noe vi ikke har, eller har nok av!

Derfor dukker misunnelsens stygge ansikt opp. "Du kan da ikke drive med det der!" (les: "Det skulle jeg gjerne tort å gjøre"), og så videre i det uendelige. Alltid er det ett eller annet galt. Enten fordi du trener det ene systemet foran det andre, den ene klubben istedet for den andre, reiser til utlandet istedet for å bli hjemme, velger å konkurrere, velger ikke å konkurrere, driver med budo når du heller skulle vært

hjemme og sydd gardiner. Alltid finnes det de som kritiserer deg for de valgene du gjør.

Og når du ikke lykkes, eller ombestemmer deg... Fri og bevare oss for alle de som visste at det måtte gå slik. "Ja, hva var det jeg sa?", "Jeg visste du ville bli skadet", "Jeg sa det til henne at den klubben der ikke var det rette".

Respekter den som våger å prøve:

Min far var en arbeidskar og en hedersmann som tenkte mye, og sa mye klokt. Han sa blant annet at hvis du ikke kunne si noe pent om noen så burde du heller tie stille. Som ofte ellers hadde han helt rett.

Kan vi ikke støtte de som prøver, som våger å skille seg ut, som ønsker å finne sin egen vei og som tør å være seg selv - også når de drar? Og ikke minst - kan vi ikke tie stille med etterpåklokskapen vår? Innerst inne skulle vi nok gjerne hatt mot til å prøve selv, men det er mer behagelig å stå på sidelinjen med skadefryden.

Trener du i et åpent kampsportmiljø vil du forhåpentligvis trene sammen med mennesker som vil deg vel, også når du virkelig satser og kanskje feiler. Du oppmuntres til å prøve, du skyves fram av mennesker som ikke misunner deg, men unner deg det du oppnår.

En 'sensei'/lærer (betyr bokstavelig: "En som har gått foran") er dypest sett en kombinasjon av en lærer og en forelder. Vedkommende vil deg så vel at han/hun er glad den dagen du finner din egne vei, og ditt eget mønster. Den dagen da eleven overgår læreren er en stor dag for en sensei. Den dagen vil en sensei bli rørt og si: "Hva var det jeg sa?"

Torbjørn Arntsen, Oslo 2004